

باسمہ تعالیٰ

ساعت شروع : ۱ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	رئیسه : علوم تجربی - ریاضی فیزیک	سوالات امتحان نهایی کشوری درس : زبان فارسی (۳)
تاریخ امتحان : ۱ / ۳ / ۱۳۸۵			سال سوم آموزش متوسطه
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۵		

ردیف	سؤالات	نمره
	(الف) زبان شناسی (۴ نمره) ۱- به چه دلیل کاربرد واحدهای زبانی زیر نادرست است؟ الف) تو، تو را از دید دیگران پنهان نمودی. ۲- الگوی هجایی واژه‌ی « چاره » را بنویسید. ۳- آهنگ هر یک از جمله‌های زیر چگونه است? الف) این صدا / صدای روشن و رهای کیست? ب) آیا طلوع زریار خورشید را دیده ای? ۴- در جمله‌ی « تنها روزی رسان خداوند است ». تغییر تکیه روی هجایی کدام واژه سبب تغییر معنای آن می‌شود? ۵- برای هر یک از واژه‌های مشخص شده در عبارت زیر در گذر زمان، کدام یک از وضعیت‌های چهارگانه پیش آمده است ؟ « به دستور فرمود تا در آید، در ساعت وارد شد، کیسه‌ای زر بدو داد و بر او دستار و جبهه پوشاند. » ۶- مفاهیم عام و انتزاعی جمله‌ی « درخت رشد می‌کند ». با تکیه بر کدام یک از نقش‌های زبان قابل فهم است? ۷- از چه قواعد و خواصی برای آفرینش ادبی کمک می‌گیریم? ۸- با فعل « گشت » دو جمله با معنای مختلف بنویسید.	۰/۵
	(ب) بیاموزیم و املأ (۳ نمره) ۱- املای صحیح ترکیبات نادرست زیر را بنویسید. براعت و بیزاری - مؤانست و دوستی - تفحص و تحقیق - ترقی و انتساب - سرهی دینار - به زودی و عن قریب - سبز و نفر - شیوه و نسق - عتاب و خطاب - آب‌های تحت العرضی ۲- با توجه به معنای واژه‌های هم‌آوا، کاربرد واژه‌ی مشخص شده در کدام عبارت نادرست است؟ صحیح آن را بنویسید. الف) در این وادی ها بیابان‌های آتش زا و دریاها توان زا در پیش است. ب) او را فراغ خاطری است که به بیان نمی‌آید. ۳- با توجه به متن زیر به سوالات پاسخ دهید: مهروزی کار پاکان است، اما زیبایی محبوب تو چند روزی بیش نیست؛ چرا به چیزی مهر نمی‌ورزی که جمالی جاوید دارد و از هر چه گمان رود، زیباتر است؟ پس استوار و پای بر جا این سفر پرخطر را بر خود هموار کن. الف) پسوند « ان » در واژه‌ی مشخص شده چه معنایی دارد؟ ب) کدام واژه دو تلفظی است? پ) تلفظ درست تر واژه‌ی « گمان » را بنویسید. ت) واج میانجی را در واژه‌ی « زیبایی » مشخص کنید. ۴- در عبارت زیر در تلفظ کدام واژه فرآیند واجی « ابدال » و در تلفظ کدام واژه فرآیند واجی « افزایش » صورت گرفته است؟ دیرگاهی است که در خانه‌ی همسایه‌ی من / می خواند خروس	۰/۵
	(پ) دستور (۸ نمره) ۱- واج‌های کلمه‌ی « پیمان » را مشخص کنید. ۲- عبارت زیر چند تکواز استقاقی دارد؟ « کلاس و بچه‌ها برای من با دو احساس، شوق و نگرانی، همراه بود. همه چیز در اطرافم ناشناس بود. »	۰/۵ ۰/۲۵
	«ادامه سوالات در صفحه‌ی دوم»	

با اسمه تعالی

ساعت شروع: ۱ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رئشه: علوم تجربی - ریاضی فیزیک سوالات امتحان نهایی کشوری درس: زبان فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱ / ۳ / ۱۳۸۵	سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۵	

ردیف	سؤالات	نمره
۳	در گروه اسمی «گوارا ترین چشمه ها» : الف) هسته کدام است؟ ب) نام وابسته های پیشین و پسین آن را بنویسید.	۰/۷۵
۴	تعداد واژه های جمله زیر را بنویسید. «در این جهان ناپایدار بشر گرفتار تن همیشه سرگردان است.»	۰/۲۵
۵	در جمله «اکنون باید خود را برای جنگ با زمانه مهیا کند.» متهم اسم را بیابید.	۰/۵
۶	در جمله زیر کدام گروه را می توان حذف کرد؟ چرا؟ «با چشمان گشاد به مردم نگاه می کرد.»	۰/۷۵
۷	با توجه به متن زیر به سوالات پاسخ دهید: «گویی در میان این کاروان کوچک، بذر عشق پاشیده بودند؛ عشقی که زندگی و شادی می آفرید و در برابر دروغ و خودخواهی، سرخختانه می ایستاد و برای راستی و حقیقت تلاش می کرد.»	
۸	الف) فعل «پاشیده بودند» را مجهول کنید. (با همین زمان و شخص) ب) هر یک از واژه های مشخص شده از نظر ساختمان چگونه اند؟ پ) فعل جمله ای آخر ساده است یا مرکب؟ چرا؟	۰/۵
۹	ت) تجزیه ای اول و تجزیه ای دوم واژه «خودخواهی» را بنویسید. ث) فعل «می آفرید» را به صورت مضارع التزامی بنویسید. (با حفظ شخص)	۰/۷۵
۱۰	۸- نمودار جمله ای «خاطرات تلخ و شیرین زندگی، پیمانه ای حیات آدمی را پر می سازند.» را رسم کنید و اجزای اصلی آن را نشان دهید. ۹- با توجه به متن زیر: ... به تهران آمدم ولی روحمن در ایل در میان کوه های سبز و سفید، در چادر سیاه و کنار آن چشمه باقی ماند.	۱
۱۱	الف) واژه ای مشخص شده کدام نقش تبعی را نشان می دهد؟ ب) یک صفت مضاف الیه در متن پیدا کنید. ۱۰- در عبارت زیر چه نوع حذفی دیده می شود؟ مور، چه می داند که بر دیواره ای اهرام می گذرد / یا بر خشتی خام.	۰/۲۵
۱۲	ت) نگارش (۵ نمره) ۱- جملات زیر را ویرایش کنید: الف) عدم بارندگی در کمبود آب های زیرزمینی بی تأثیر نمی باشد. ب) این موضوع ساده ای است که مشمول حال هر انسانی در هر زمان می شود.	۰/۵
۱۳	۲- نوشته های تحلیلی حاصل ..... و نوشته های تحقیقی بر اساس ..... هستند. ۳- در نوشته زیر که بخشی از زندگی نامه گاندی است، نویسنده برای خارج نمودن نوشته از حالت عادی از چه شیوه ای استفاده کرده است؟ «اصلاحگر بود یا قدیس یا سیاستمداری بی پروا؟ در نظر بیش تر جهانیان گاندی اصلاحگری انقلابی بود که پیروانش در وی چون قطیسی می نگریستند.»	۰/۲۵
۱۴	۴- «نمایه» به عنوان یکی از منابع فرعی تحقیق، در برگیرنده چه اطلاعاتی است? ۵- بیت زیر را بازگردانی نمایید:	۰/۵
۱۵	«پسندی که شهری بسوزد به نار ۱گرچه سراایت بود در کنار »	۱
۱۶	۶- نویسنده گان از شیوه های مختلفی برای ساخت طنز استفاده می کنند که اساس همه آنها ..... است.	۰/۵
۱۷	۷- در ضرب المثل «دنهنے کی جیبیں را تار عنکبوت گرفته» زبان طنز به انتقاد از چه کسانی می پردازد؟	۰/۵
۱۸	۸- به کمک عناصر و عوامل زیبایی افرینی جمله زیر را به یک نثر ادبی و هنری تبدیل نمایید. (حداقل یک بند ۳ سطری) «سپیده در آسمان نمایان گشت ...»	۱
۱۹	جمع نمره	۰/۵
۲۰	موفق باشید»	